

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 1. De vera & reali præsentia Corporis & Sanguinis Christi Domini in Sacramento Eucharistiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

SECTIO V:

Quid in hoc Sacramento per verba conse-

crationis efficiatur.

TRIA sunt præsertim, eaque maximè admiranda atque suspicienda (vt loquitur Catech. Rom. p. 2. cap. 4.) quæ per verba consecrationis efficiuntur. Primum est, quòd verum & proprium Christi Domini corpus, illud idem, quòd ex sanctissima Virgine natum, ad dexteram Patris sedet; & verus ac proprius ejusdem sanguis (quæ pro nobis effusus est) in hoc Sacramento realiter & substantialiter continetur.

Secundum est, quòd nulla in Sacramento illo remanet panis aut vini substantia, quantumvis id à sensibus maxime alienum videatur; sed tota ipsius panis ac vini substantia convertitur in substantiam corporis ac sanguinis Christi Domini.

Tertium denique est, quòd in eo Sacramento accidentia panis ac vini, quæ oculis aliisque sensibus percipiuntur, sine ullo subiecto mira quadam, atque inexplicabili operatione remanent & operantur: de quibus in Paragraphis sequentibus agendum erit.

PARAGRAPHUS. I.

De vera & reali præsentia corporis & sanguinis Christi Domini in Sacramento Eucharistia.

NON hoc tempore solum, sed jam olim à primis Ecclesie sæculis hæc veritas (nimirum Christi Domini corpus & sanguinem verè ac realiter in Eucharistia Sacramento adesse) quæ inter reliqua fidei Catholice dogmata quasi principem locum obtinet, ab hæreticis impugnata est, quorum antesignanus fuit Judas Iscariotes, qui pri-

D

SAC

nus huic veritati incredulus fuit, vt habetur S. Ioan-
 quem postea secuta sunt Simoniani & Menandriani, vt
 fert Bellarm. Lib. 1. de Sac. Euch. c. 1. qui realem cor-
 Christi Domini presentiam in Eucharistia negaverunt.
 Postillos Iconomachi (vt constat ex 6. Synodo gene-
 act. 6.) dixerunt Eucharistiam esse tantum figuram
 imaginem corporis Christi. Secutus est deinde Beren-
 rius qui eandem veritatem circa annum 1050. impu-
 vit, quam tamen contumaciâ omni depositâ in Co-
 Rom. sub Greg. 7. postea professus est. Exorti sunt post-
 dum Albigenses, qui [vt testatur S. Antoninus p. 4. c. 7. §. 5.] in Sacramento Eucharistiæ Christi Domini
 verè & realiter esse negaverunt: quibus aliquot postea
 subscripserunt hæretici illi qui Flagellantes dicti sunt
 refert Bernardus Luxemburgensis in Catalogo hære-
 rum. Demum Ioannes Zuinglius, Oecolampadius, Bu-
 gerus, alique recentiores Sectarii, quorum agmen-
 Calvinus cum suis assecclis; qui omnes, licet inter se
 mè discordes, in eo tamen conveniunt, quod Christi
 mini corpus realiter in Eucharistiæ Sacramento ex-
 gent.

Probatur igitur nostræ fidei veritas, & simul erro-
 positi refelluntur 1. autoritate script. S. Ioan-
 Christus Dominus de institutione huius Sacramen-
 faciendâ sic loquitur: *Tamen quem ego dabo, caro mea
 mundi vita*: Deinde SS. Matth. 26. Mar. 14. & Luc.
 Christus Dominus hoc Sacramentum instituens ap-
 & expressis verbis dixit: *Hoc est corpus meum; hic
 quis meus*. Vnde sic argumentari possumus: Christus
 minus Eucharistiæ Sacramentum instituens dedi-
 bum id quod se daturum antè promiserat: atqui in
 S. Ioannis loco promiserat se daturum in cibum, na-
 guram corporis sui, sed ipsummet corpus: ergo dicitur
 est verè corpus suum dedisse, proindeque ipsum
 Domini corpus verè & realiter in Sacramento Euc-
 stiz existere. Quod autem verba illa ex S. Ioanne
 de corpore Christi non figuratè, sed verè ac realiter
 existant, quæ-

bum dando intelligenda sint, constat ex unanimi SS. Patrum consensu: ita enim hunc locum de vera & reali corporis Christi Domini sumptione in Sacramento Eucharistiae interpretati sunt SS. Basil. Gregor. Nissen. Chrysof. Cyrill. Epiph. Cypr. Hilar. Ambr. Hieron. August. Prosper, Leo. Damaf. Bern. & alii quorum testimonia fusè refert Maldonatus in cap. 6. S. Ioannis.

Probatur 2. Auth. duorum Conciliorum generalium, primi scilicet & ultimi; Nicæni & Tridentini; in illius siquidem actis (vr refert Bellarm. lib. 2. de Euch. cap. 10) hæc habentur: *Fide intelligamus situm in sacra illa mensa agnum illum Dei tollentem peccata mundi, incruentè a sacerdotibus immolatum & pretiosum ipsius corpus, & sanguinem verè nos sumentes credere hæc esse nostra resurrectionis Symbola.* In Tridentino autem Sess. 13 cap. 1. *Docet sancta Synodus, & aperte, ac simpliciter profitetur, in almo sancta Eucharistia Sacramento, post panis, & vini consecrationem, Dominum nostrum, Iesum Christum, verum Deum, atque hominem, verè, realiter, ac substantialiter sub specie illarum verum sensibilium contineri; nec enim hæc inter se pugnant, ut ipse Salvator noster semper ad dexteram Patris in caelis asideat, juxta modum existendi naturalem, & ut multū nihilominus aliis in locis Sacramentaliter præsens suâ substantiâ nobis adsit, ea existendi ratione, quam etsi verbis exprimere vix possumus, possibilem tamen esse Deo, cogitatione per fidem illustratâ, assequi possumus, & constantissimè credere debemus.*

Probatur 3. ex SS. Patribus, qui fusè citantur à Bellarmino toto lib. 2. de Euch. ubi consentientem illorum per omnes Ecclesiæ ætates doctrinam ostendit: illustriora alia quot testimonia hîc præferemus.

S. Cypr. Serm. de Cœna Dom. *Panis iste, inquit, non effigie, sed natura mutatus: omnipotentia Verbi factus est caro.*

S. Hilar. lib. 8 de Trinit. *De veritate, inquit, carnis, & sanguinis non est relictus ambigendi locus; nunc enim & ipsius Domini professione, & fide nostra verè caro est, & verè sanguis est, &c. An hoc veritas non est? contingat plane his verum non esse, qui Christum Iesum verum esse Deum negant.*

D 2

S. A. M.

S. Amb. lib. 4. de Sacram. cap. 4. *Panis iste, inquit, pro
est ante verba Sacramentorum; ubi accesserit consecratio, de
fit caro Christi.*

Probatur 4 ex antiqua & perpetua Ecclesie praxi
randi hoc Sacramentum, quod testatur S. Amb. lib. 4.
Spiritu Sancto cap. 12. *Per terram, inquit, intelligitur
Christi: quam hodie quoque in mysterio adoramus: & S. Amb.
in Psal. 98. Nemo, inquit, carnem Christi manducat, nisi
adoraverit; adorari autem in hoc Sacramento Christi
non posset, si in eo verè ac realiter non existeret.*

Obiiciunt hæretici 1, hæc Christi Domini verba S. Io
nis 6, *Spiritus est qui vivificat; caro non predest quisquam
Vnde inferunt carnem Christi realiter in sumptione
charistie non comedi, cum ex se nihil profutura sit.*

Respondet S. Aug. tract. 27. in Ioan. *Caro non prodest
quam; sed quomodo illi (Capharnaïta scilicet) intellexit
carnem quippe sic intellexerunt quomodo in cadavere dil
tur, aut in mercato venditur: Vnde S. Chrysostr. Hom.
S. Ioan. S. Cyrill. Catechesi. 4. Mystag. & alii SS. Patres
hæc Christi Domini verba & alia subsequencia dicunt
moneri fideles, ut huius Sacramenti veritatem non
liter, id est secundum sensum humanum, qui nihil
dest, imò in percipiendis mysteriis divinis multum
ed spiritualiter, id est secundum veram fidei spiritum im
gant, secundum quem caro Christi Domini in hoc Sa
mento non ut simplex & nuda caro consideratur
ratione nihil prodest) sed ut caro divino spiritu ple
divino verbo personaliter unita; quo pacto vivificari
maximè prodesse potest.*

Obiiciunt 2. S. Aug. lib. cont. Adimantium cap. 11
loquentem: *Non dubitavit Christus dicere. Hoc est corpus
um, dum signum daret corporis sui: unde inferunt hoc Sa
eramentum non continere corpus Christi realiter,
illius signum sit. Item tract. 25 in S. Ioan. *Vt quid par
rem & dentes: crede & manducasti: unde sequitur, non
sed fide percipi corpus Christi, proindeque in hoc Sa
mento realiter non existere.**

Resp. ad primum locum, falsò ab hæreticis inferri corpus Christi realiter in hoc Sacramento non existere, ex eo quòd dicatur esse signum corporis Christi, sicut ex eo quòd idem Christus vocatur ab Apostolo Heb. 1. Figura substantiæ Patris, falsò inferretur substantiam Patris in illo realiter non esse: quare dicendum est ideo Eucharistiam vocari signum corporis Christi; non quòd Christi corpus ibi realiter non sit: sed quia ibi modo quodam invisibili sub speciebus tamen sensibilibus panis tanquam sub signo visibili existit.

Ad secundum resp. S. Aug. verbis in objectione citatis metaphoricè loqui de manducatione spirituali doctrinæ Divinæ, quæ fit per fidem, ut ex toto ejus contextu facile colligi potest; vel si de hujus Sacramenti manducatione loquantur, docere tantum illum voluisse realem corporis Christi in hoc Sacramento manducationem tunc solummodo esse fructuosam, quando spiritali per fidem manducationi conjuncta est.

Obiiciunt 3. possibile non esse Christum totum in tam parva hostia, imò in illius minutissima particula realiter adesse: ejus majestatem dedecere, dentibus manducantium frangi & conteri, imò à bestiis posse devorari, ab igne comburi, pedibus conculcari &c.

Ad hæc & similia argumenta breviter respondetur, ista videri posse impossibilia & indecentia iis, qui Dei potentiam incomprehensibilem, & inexhaustam bonitatem, ac (ut Apostoli verbis utamur) *nimiam charitatem* Eph. 2. ignorant. Fideles verò, qui firmiter credunt: *non esse impossibile apud Deum omne verbum* (ut testatur est Angelus S. Luc. 1.) firmissimè etiam sibi persuadent, realem illam Christi præsentiam in hoc Sacramento tam expressis Divinæ veritatis testimoniis assertam, Deo possibilem esse, licet possibilitatis illius modum ignorent. Credunt etiam nihil in illo Sacramento infinitam eius bonitatem dedecere, neq; manducatione, aut quavis alia hujus Sacramenti attestatione corpus Christi gloriosum dehonefari; sicut nec solis radius inficitur ex cæno in quod illabitur, nec ex speculi aut crystalli ab eo illustrati fractione violatur,

Porro ad has & similes hæreticorum objectiones respondendum est, observandum est hujus Sacramenti veritatem, non ratione humana, sed sola Dei auctoritate inniti; proinde que, ut certò cognoscatur, non ratio, cinium humanum, sed Divinum oraculum esse tantummodo consulendum, videndum, quid asserat Sacra scriptura, non ut ab hæreticis in contrarias & falsas interpretationes distorqueatur, sed ut ab Ecclesia universa & à SS. Patribus unanimi consensu intelligitur. Preterea notandum est SS. Patres, quando non aperte & clarè; sed ambiguè & obscure hoc Sacramento locutos fuisse, ac religiosa quadam precautione illius notitiam occultare voluisse, tum in catechismis, ne ex ea scandalum aliquod paterentur: tum in sermionibus, inter quos degebant, ne tam preciosam margaritam ante porcos proiicerent; præsertim cum inter fideles nulla tunc circa hujus mysterii veritatem difficultas, dubitatio suborta esset: unde S. Athan. in 1. Apologia sua. *Non est, inquit, fas mysteria non initiatis prodere. Ethnicis non intelligentes derideant, aut Catechumeni curiose facti scandalizentur.*

PARAGRAPHUS II.

De Transsubstantiatione, seu conversione totius substantiæ panis & vini in substantiam corporis & sanguinis Christi Domini.

FIDES Catholica docet non modò corpus & sanguinem Christi Domini realiter in Sacramento Eucharistiæ sub speciebus panis & vini existere, ut supra probatum est; sed præterea nihil substantiæ panis aut vini in remanere, totamque panis ac vini substantiam transmutari & converti in substantiam corporis & sanguinis Christi Domini: quod Concil. Trid. explicavit simul & de